

natuurtoets

Quickscan natuurtoets Singel 19, 't Harde

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten

Opdrachtgever

Ten Brink, C.G.

Status

Definitief

Emmastraat 16
8011 AG Zwolle

T (038) 423 64 64
E info@ecogroen.nl
I www.ecogroen.nl

Colofon

Titel

Quickscan natuurtoets Singel 19, 't Harde

Subtitel

Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten

Projectcode

Datum

Status

17-053

16 februari 2017

Definitief

Auteur[s]

S.E. (Sebastiaan) Kraaijeveld MSc.

Tweede lezer

Ing. M (Martijn) Bunschoek

Opdrachtgever

Ten Brink, C.G.

© Ecogroen bv

Alles uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt, mits onder vermelding van bron en status.

Kraaijeveld, S.E. (2017). Quickscan natuurtoets Singel 19, 't Harde. Beoordeling van effecten op wettelijk beschermde soorten. Rapport 17-053. Ecogroen bv Zwolle.

Inhoud

Samenvatting	1
1. Inleiding	2
1.1 Aanleiding en doelstelling	2
1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen	2
1.3 Leeswijzer	3
2. Toetsingskader en onderzoeksmethode	4
2.1 Wettelijk kader	4
2.2 Onderzoeksmethode	4
3. Soortbescherming	6
3.1 Flora	6
3.2 Zoogdieren	6
3.3 Broedvogels	7
3.4 Amfibieën	8
3.5 Overige soortgroepen	9
4. Geraadpleegde bronnen	10

Samenvatting

Inleiding

Dhr. ten Brink heeft het voornemen om de begroeiing, bestaande uit struweel en enkele bomen, op het perceel aan de Singel 19 in 't Harde te verwijderen. Hiervoor in de plaats wordt nieuwbouw gerealiseerd, bestaande uit één woonhuis.

De beoogde plannen gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde natuurwaarden. Ecogroen heeft beoordeeld of de beoogde plannen conflicteren met de wettelijke bescherming en beleidsmatige bescherming van natuurwaarden. Conform vraagspecificatie is er een quickscan uitgevoerd waarin getoetst wordt aan de wettelijke bescherming van soorten. Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden zijn niet getoetst.

Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft een perceel aan de Singel 19 in 't Harde. Het plangebied bestaat uit struweel met enkele bomen. Bebouwing ontbreekt. De plannen bestaan uit het verwijderen van struweel, het kappen van bomen en het bouwrijp maken van het terrein om vervolgens nieuwbouw te realiseren. Hierbij wordt één vrijstaand huis gerealiseerd. De opdrachtgever is voornemens nog voor maart 2017 te starten met de kap.

Soortbescherming

- Door het ontbreken van geschikte boomholtes zijn in het plangebied geen verblijfplaatsen van vleermuizen te verwachten. In het plangebied is geen sprake van onmisbare foerageergebieden en vliegroutes voor vleermuizen;
- In het plangebied zijn enkele algemeen voorkomende broedvogels van struweel en bosschages aangetroffen en of te verwachten. Jaarrond beschermde nesten van broedvogels ontbreken;
- In het plangebied zijn geen plantensoorten, amfibieën, reptielen, vissen en ongewervelden (zonder vrijstelling) aangetroffen of te verwachten die bescherming genieten binnen de provincie Gelderland.

1. Inleiding

1.1 Aanleiding en doelstelling

Dhr. Ten Brink heeft het voornemen om de begroeiing, bestaande uit struweel en enkele bomen, op het perceel aan de Singel 19 in 't Harde te verwijderen. Hiervoor in de plaats wordt nieuwbouw gerealiseerd, bestaande uit één woonhuis.

De beoogde plannen gaan mogelijk gepaard met effecten op beschermde soorten. Ecogroen heeft beoordeeld of de beoogde plannen conflicteren met de wettelijke bescherming van soorten. Gebiedsbescherming en bescherming van houtopstanden zijn niet getoetst. Voorliggend rapport beschrijft de methodiek en resultaten van het uitgevoerde onderzoek.

1.2 Huidige situatie en voorgenomen ontwikkelingen

Het plangebied betreft een perceel aan de Singel 19 in 't Harde (figuur 1.1). Dit perceel is momenteel bedekt met struweel en er staan enkele bomen. Bebouwing ontbreekt op de locatie. De plannen bestaan uit het verwijderen van het struweel, het kappen van bomen en het bouwrijp maken van het terrein om vervolgens nieuwbouw te realiseren. Hierbij wordt één vrijstaand huis gerealiseerd. De opdrachtgever is voornemens nog voor half maart 2017 te starten met de kap.

Figuur 1.1: Ligging van het plangebied (rode lijn). Bron luchtfoto: PDOK.

1.3 Leeswijzer

Het kader waarbinnen de natuurtoets is uitgevoerd en de gebruikte methodiek zijn beschreven in hoofdstuk 2. Op basis van de verzamelde informatie volgt een korte beschrijving van te verwachten effecten op beschermde soorten (hoofdstuk 3). Daarnaast is beschreven welke mitigerende (verzachtende of inpassings-) maatregelen nodig zijn om overtreding van de Wet natuurbescherming te voorkomen.

2. Toetsingskader en onderzoeksmethode

2.1 Wettelijk kader

Wet natuurbescherming

De Wet natuurbescherming (Staatsblad 2016) regelt de bescherming van Natura 2000-gebieden, soorten en houtopstanden. In dit rapport gaan wij in op de bescherming van flora en fauna. Conform de vraagspecificatie gaan we niet in op de bescherming van gebieden en houtopstanden. Voor de volledige wettekst van de Wet natuurbescherming verwijzen wij naar: <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2017-01-01>. In onderstaand kader 2.1 geven we een samenvatting van de relevante wetteksten.

Kader 2.1 Wet natuurbescherming

Soortbescherming

Artikelen 3.1 tot en met 3.11 van de wet regelen de bescherming van soorten. De bescherming is opgedeeld in vijf categorieën met soorten:

- Vogels met jaarrond beschermde nesten;
- Overige vogels;
- Soorten van de Habitatrichtlijn (bijlage IV) en de Verdragen van Bern (bijlage II) en Bonn (bijlage I);
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn en waarvoor provinciaal geen vrijstelling geldt;
- Overige soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, maar waarvoor provinciaal wel een vrijstelling geldt.

Voor vogels geldt dat er twee categorieën zijn: de vogels met jaarrond beschermde nesten (o.a. Huismus, Gierzwaluw en Buizerd) en overige broedvogels. Vogels met jaarrond beschermde nesten hebben een strikte beschermingsstatus binnen de Wet natuurbescherming. Van overige broedvogels zijn hun nesten alleen tijdens de broedseizoenen beschermd zijn (periode van nestbouw, eileg, broeden en voeren van de jongen op het nest).

Voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn zijn in artikel 3.5 verboden vastgelegd (o.a. verboden om dieren te doden en voortplantings- of rustplaatsen te vernielen) en geldt een strikte beschermingsstatus. Soorten die op nationaal niveau beschermd zijn, kunnen ingedeeld worden in twee categorieën. Provincies mogen besluiten om bepaalde soorten vrij te stellen van bescherming in het kader van ruimtelijke ingrepen, beheer en onderhoud. In de meeste provincies geldt - onder andere voor ruimtelijke ontwikkelingen - een vrijstelling voor een selectie van zoogdieren en amfibieën. Voor de overige soorten gelden vergelijkbare verboden (zie artikel 3.10) als voor soorten van de Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn en geldt eveneens een strikte beschermingsstatus.

2.2 Onderzoeksmethode

Gestart is met een literatuuronderzoek om na te gaan of binnen het onderzoeksgebied beschermde soorten bekend zijn. Wij hebben gebruik gemaakt van beschikbare bronnen als verspreidingsatlassen en NDFF¹ (zie voor een volledig overzicht de Geraadpleegde bronnen in hoofdstuk 4).

¹ Op de gegevens van de NDFF rusten auteursrechten.

De verzamelde informatie uit het literatuuronderzoek vormt de basis voor het veldbezoek dat op 15 februari 2017 is uitgevoerd. Het onderzoeksgebied en de directe omgeving (zone 50 meter) is onderzocht door een ecooloog van Ecogroen. Tijdens het veldbezoek is aandacht besteed aan beschermde soorten binnen de Wet natuurbescherming en is in kaart gebracht of (potentiele) jaarrond beschermde nesten van broedvogels en nesten van Eekhoorn aanwezig zijn in de bomen. Daarnaast zijn bomen gecontroleerd op hun geschiktheid als vaste verblijfplaats voor vleermuizen en/of Boommarter (holten).

Op basis van het uitgevoerde literatuuronderzoek en het veldbezoek is beoordeeld welke soorten (mogelijk) aanwezig zijn. Vervolgens is op basis van de geplande ingrepen bepaald welke effecten kunnen optreden op beschermde soorten. Indien sprake is van negatieve effecten is advies gegeven over te nemen vervolgstappen.

3. Soortbescherming

3.1 Flora

In het plangebied zijn algemene plantensoorten van groenstroken, gazons en ruderales/verharde omstandigheden vastgesteld. Waargenomen soorten zijn onder andere Ruwe berk, Fijnspar, Klimop, Braam en Hulst.

Tijdens het veldbezoek zijn geen beschermde plantensoorten aangetroffen. Op basis van de aangetroffen soortensamenstelling, de terreingesteldheid en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) worden deze soorten ook niet verwacht. Het nemen van vervolgstappen ten aanzien van de soortgroep flora is daarom niet aan de orde.

3.2 Zoogdieren

Vleermuizen

Het leefgebied van de in artikel 3.5 (Habitatrichtlijn bijlage IV) beschermde vleermuizen bestaat uit verblijfplaatsen, vliegroutes en foerageergebieden (zie ook kader 3.1). Hieronder worden deze onderdelen nader beschreven.

Kader 3.1 Vleermuizen

Verblijfplaatsen

Verblijfplaatsen kunnen zich bevinden in donkere en voor vleermuizen bereikbare ruimten in bomen, huizen, kelders et cetera en kunnen aanwezig zijn in de vorm van kraamverblijven / zomerverblijven, baltslocaties / paarverblijven en winterverblijven. Verstoring, beschadiging, vernietiging of het verwijderen van deze verblijfplaatsen is verboden.

Vliegroutes

Voor oriëntatie tijdens de trek van en naar hun verblijfplaatsen en foerageergebieden gebruiken vleermuizen veelal jarenlang dezelfde structuren. Vanwege dit traditiegetrouwe gedrag van vleermuizen vormen bepaalde lijnvormige structuren (bijvoorbeeld rijen woningen, watergangen en bomenrijen) een belangrijk onderdeel van een vliegroute. Wanneer alternatieve structuren ontbreken zijn dergelijke structuren 'onmisbaar' en zodoende beschermd.

Foeragegebied

Locaties waar insecten aanwezig zijn, bijvoorbeeld langs randen van bossen, bomenrijen of boven water zijn van belang als foeragegebied voor vleermuizen. Foeragegebied van vleermuizen geniet binnen de Wet natuurbescherming echter geen juridische bescherming, tenzij het onmisbaar is voor het voortbestaan van een populatie.

Verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek zijn geen geschikte boomholtes voor vleermuizen aangetroffen. Aangezien ook bebouwing in het plangebied ontbreekt zijn verblijfplaatsen van vleermuizen uitgesloten. Vervolgstappen zijn daarom voor verblijfplaatsen van vleermuizen niet aan de orde.

Vliegroutes en foerageergebieden

Door aanwezigheid van bosschages wordt het plangebied mogelijk gebruikt als foerageergebied door Gewone dwergvleermuis, Laatvlieger en Ruige dwergvleermuis (NDFF 2017). Foerageergebied wordt door de beoogde plannen niet aangetast doordat ook in de toekomstige situatie foerageergebied aanwezig is. Bovendien is er in de directe omgeving van het plangebied voldoende alternatief foerageergebied voor vleermuizen aanwezig. Door het ontbreken van opgaande lijnvormige structuren worden er geen onmisbare vliegroutes in het plangebied verwacht. Vervolgstappen ten aanzien van foerageergebieden en vliegroutes van vleermuizen is in deze situatie daarom niet aan de orde.

Overige zoogdieren

Bij overige zoogdieren wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Vaste verblijfplaatsen van overige zoogdieren die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek, en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Overige nationaal beschermde soorten zonder provinciale vrijstelling worden op basis van terreinkenmerken, het veldbezoek en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

In het plangebied zijn vaste verblijfplaatsen van grondgebonden zoogdiersoorten aangetroffen en/of te verwachten. Dit zijn onder andere Egel, Mol, Huisspitsmuis, Bosspitsmuis *spec.*, Bosmuis en Rosse woelmuis. Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren en verblijfplaatsen van deze grondgebonden zoogdieren geschaad worden. In voorliggende situatie geldt in de provincie Gelderland automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze zoogdieren niet aan de orde is.

3.3 Broedvogels

Bij broedvogels wordt onderscheid gemaakt in twee categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Broedvogels met jaarrond beschermde nesten

Op basis van het uitgevoerde veldbezoek en de terreinkenmerken worden geen jaarrond beschermde nesten van broedvogels (zie kader 3.2) verwacht. Het nemen van vervolgstappen voor broedvogels met jaarrond beschermde nesten is niet aan de orde.

Kader 3.2 Broedvogels met jaarrond beschermde nestplaatsen

Onder jaarrond beschermde nesten van broedvogels wordt verstaan: in functie zijnde nesten van de Ooievaar, Boomvalk, Buizerd, Havik, Ransuil, Roek, Wespandief, Zwarte wouw, Slechtvalk, Sperwer, Steenuil, Kerkuil, Oehoe, Gierzwaluw, Grote gele kwikstaart en Huismus. Voor sommige andere soorten geldt dat de nesten jaarrond beschermd zijn als zwaarwegende feiten of ecologische omstandigheden dat rechtvaardigen.

Overige broedvogels

Door de aanwezigheid van bomen en struweel in het plangebied is broedbiotoop aanwezig voor algemene vogelsoorten zoals Vink, Merel, Winterkoning, Roodborst, Heggenmus, Koolmees, Houtduif en Turkse tortel.

Voor alle inheemse vogelsoorten geldt een verbod op handelingen die soorten, nesten, eieren of vaste rust- of verblijfplaatsen beschadigen of verstoren. Voor werkzaamheden met schadelijke effecten op broedvogels wordt veelal geen ontheffing verleend, omdat het uitvoeren van de werkzaamheden buiten het broedseizoen over het algemeen een goed alternatief vormt. In het kader van de Wet natuurbescherming wordt voor het broedseizoen geen standaardperiode gehanteerd, omdat deze per soort en vaak per jaar kan verschillen. Van belang is of een broedgeval wordt verstoord, ongeacht de datum. Voor de meeste soorten kan de periode tussen half maart en eind juli worden aangehouden als broedseizoen.

Bij uitvoering van de werkzaamheden in de periodes tussen half februari - half maart en half juli - half november, is het wel van belang om na te gaan of nog bewoonde nesten van vroeg of laat in het seizoen broedende soorten als Houtduif en Turkse tortel aanwezig zijn binnen het plangebied.

3.4 Amfibieën

Bij amfibieën wordt onderscheid gemaakt in drie categorieën met een verschillende beschermingsregime (zie kader 2.1).

Soorten van Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn

Voortplanting en overwintering van amfibieën die zijn opgenomen op Habitatrichtlijn en de Verdragen van Bern en Bonn wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (zonder provinciale vrijstelling)

Voortplanting en overwintering van nationaal beschermde amfibieën zonder provinciale vrijstelling wordt op basis van het veldbezoek, terreinkenmerken en bekende verspreidingsgegevens (NDFF 2017) uitgesloten. Vervolgstappen voor deze soorten zijn niet aan de orde.

Nationaal beschermde soorten (met provinciale vrijstelling)

Vanwege het ontbreken van oppervlaktewater in het plangebied kan voortplanting van nationaal beschermde amfibieën met provinciale vrijstelling worden uitgesloten. Wel zijn enkele algemene soorten

zoals Kleine watersalamander, Gewone pad en Bruine kikker overwinterend te verwachten in het plangebied.

Bij de geplande ingrepen kunnen enkele exemplaren van vrijgestelde beschermde amfibieën geschaad worden. In voorliggende situatie automatisch vrijstelling van de verbodsartikelen uit de Wet natuurbescherming, waardoor het nemen van vervolgstappen voor deze amfibieën niet aan de orde is.

3.5 Overige soortgroepen

Op basis van de terreinkenmerken, habitateisen en bekende verspreidingsgegevens (NDFP 2017) wordt in het projectgebied geen voortplanting of vaste verblijfplaatsen verwacht van overige beschermde soorten uit de Wet natuurbescherming. Het nemen van vervolgstappen in het kader van de Wet natuurbescherming is niet aan de orde voor overige soortgroepen (reptielen, vissen en ongewervelden).

4. Geraadpleegde bronnen

Literatuur

Dienst Regelingen (2009). Aangepaste lijst jaarrond beschermde vogelnesten ontheffing Flora- en faunawet ruimtelijke ingreep.

Ministerie van EZ (2015). Besluit van de Minister van Economische zaken van 15 oktober 2015, DGAN-PDJNG / 15129301, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna.

Ministerie van I&M (2012). Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte.

Ministerie van LNV (2009). Besluit van de Minister van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit van 28 augustus 2009, 25344, houdende vaststelling van geactualiseerde Rode lijsten flora en fauna..

Staatsblad van het koninkrijk der Nederlanden (2016). Jaargang 2016, Nr. 34. Wet van 16 december 2015, houdende regels ter bescherming van de natuur (Wet natuurbescherming).

Internet

Ministerie van EZ (<http://mineleni.nederlandsesoorten.nl>).

Ministerie van EZ (2016). (<https://www.rijksoverheid.nl/onderwerpen/natuur-en-biodiversiteit/inhoud/nieuwe-natuurwet>).

NDFF Uitvoerportaal. Geraadpleegd op 15 februari.

